

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

SKÅNSK PILALLÉ. — AMATÖRFOTO A. MÖLLER, KATRINEHOLM.

16:DE ÅRG.

DEN 7 MARS 1915.

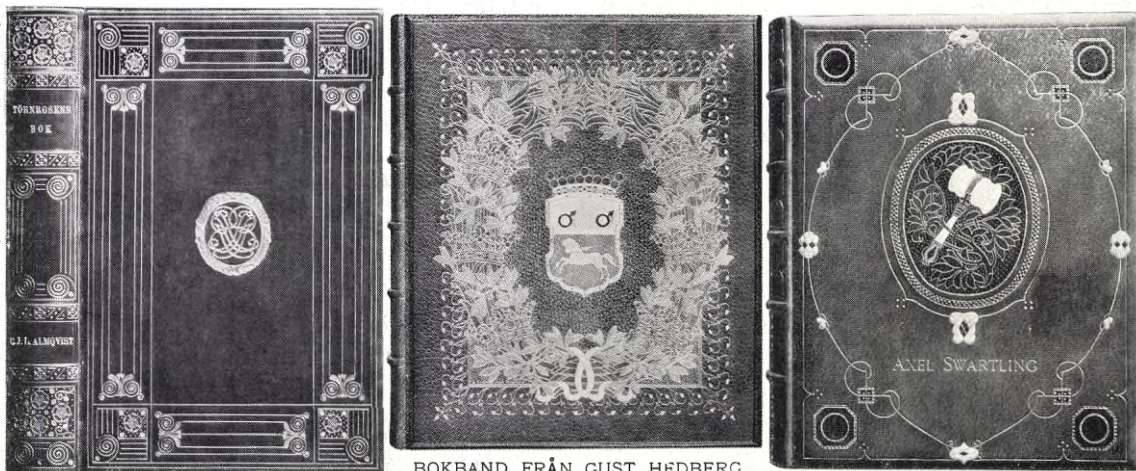
N:o 23.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Klubb: Högst Sjöförsvarss.

Gustaf Hedberg

BOKBAND FRÅN GUST. HEDBERG.

Bokbindarkonstens anor gå tillbaka så långt som bokens. Först med kalfskinnets användning från början af 1400-talet och prässningens införande, kom bokbinderiet dock till egentlig blomstring. Till vårt land kom denna nyare bokbindarkonst först under Sveriges stormaktstid, men till en verklig själfständig svensk konstslöjd har den först utvecklats af Gustaf Hedberg.

Gustaf Hedberg är född i Höja församling af Kristianstads län den 22 april 1859 och son till trädgårdsmästaren Johan Hedberg därstädes. Bokbindaryrkets grunder inhämtade han från sitt femtonde år hos mästare i Hälsingborg, men kom redan 19-årig till Stockholm, där han tillbragte tre år. Ej nöjd med hvad han här fann före sig, begaf han sig emellertid 1881 till Paris, hvilket under seklernas lopp så godt som oafbrutet häfdat sin plats som huvudsätet för det konstnärliga bokbinderiet. Hedberg studerade där å de förnämsta "ateliererna" och visade sig icke blott vara i besittning af den osvikligt säkra handen och den äkta skåningens outtröttliga tålmod att tränga till botten med det rent tekniska i arbetet, utan ock äga ett öppet sinne för bokbinderiets egenskap af använd skön konst. När han efter ett kortare studiebesök äfven i London 1886 återvände till Sverige och i Stockholm uppsatte en egen verkstad, betecknade det en vändpunkt i det svenska bokbinderiets icke blott tekniska, utan äfven konstnärliga utvecklingshistoria.

I tekniskt hänseende är det tillräckligt att säga, att det var Gustaf Hedberg, som i Sverige införde den äkta marokängens användning för bokbindningsändamål.

Marokängen, som beredes af getskinn, har fått sitt namn från Marocko, hvarifrån den under 1500-talet infördes till Europa. Men snart lärde man i Paris konsten att bereda skinnets, och det dröjde ej länge, förr än det inhemska fabrikkatet öfverträffade det från Afrika importerade. Under tidernas lopp drefs beredningen till allt högre fulländning, men höll sig alltjämt inom Paris; försök på andra håll att tillverka marokängen ledde icke till önskad resultat. Utom att skinnets i och för sig själf är ganska dyrbart, är dess beredande till bindning mycket svårt och tidsödande. Tämligen tjockt och hårdt, som det är, måste det först med en hvass knif "skärpas" ut, tills det blir helt tunnt och smidigt. Sedan det en gång blifvit anbragt på pärmen, kan genom prässning mellan varma plåtar och polering med varma järn å detsamma gifvas den mest behagliga, glänsande yta. I själfva verket är marokängen det enda

material, som verkligt lämpar sig för konstnärliga bokband. Man är ur stånd att hos något annat skinn så förena utmärkt hållbara färger, smidighet, glans och styrka som hos detta. Icke dess mindre var marokängen ännu vid början af 1880-talet nästan okänd för svenska bokbindare. Blott det att Gustaf Hedberg kom hem med hela hemligheten med marokängens användande förutom en högt upprifven skicklighet i guldtryckning, var följaktligen en händelse. Men han kom hem med mera än detta.

Tidigare hade man äfven i Paris huvudsakligen nöjt sig med att slaviskt kopiera de äldre mästarnes band. En bok måste vara bunden i Groliers eller Deromes eller någon annan liknande stil för att gillas. Man excellerade i dessa kopior, hvilka utfördes med en teknisk öfverlägsenhet, som lämnade originalen långt bakom sig. Men att binda moderna författare i 1500-talets förnämligt eleganta eller i 1600-talets pompösa stil, saknade gifvetvis inre berättigande, och det uppstod på 1880-talet en ny skola, som försökte komma ur denna svårighet genom alldeles neutrala band, d. v. s. utan all ornering och med endast titeln på ryggen tryckt i guld. Man lät marokängens finhet och själfva den utsökta behandlingen af bandet ersätta orneringen. Sådana band, s. k. jansenistes, hade användts redan tidigare. Under 1700-talet ornerades enklare band med endast tre guldlinier kring kanten. Detta orneringssätt upptogs nu, linjernas antal ökades, och så lät man dessa mångdubbla linjer bilda enkla geometriska figurer, en just genom sin enkelhet ytterst förnäm ornering. Eller man ornerade med blomrankor i mosaik. Eller man tog i bokens innehåll anvisning till orneringen. Särskildt för detta ändamål trädde konst och handverk i en befruktande samverkan med hvarandra, som ledde till de yppersta resultat. Äfven denna nya franska riktning introducerades i Sverige af Hedberg.

Det dröjde icke länge innan Hedbergs framstående förmåga blef känd och uppskattad af huvudstadens bibliofiler. För en större allmänhet blef hans namn först bekant genom hans eröfring af ett första pris vid världsutställningen i Chicago 1893, vid hvilken han bl. a. utställde ett band till Jacquemarts Gemmes et bijoux de la couronne efter ritning af arkitekten A. Lindegren med motiv från franska renässansband, hvilket blef betecknad såsom "utan tviivel ett af de ståtligaste, som utförts i Norden".

Vid jubileumsutställningen i Stockholm 1897 var hans anseende redan befäst. En granskare som

Forts. å sid. 358.

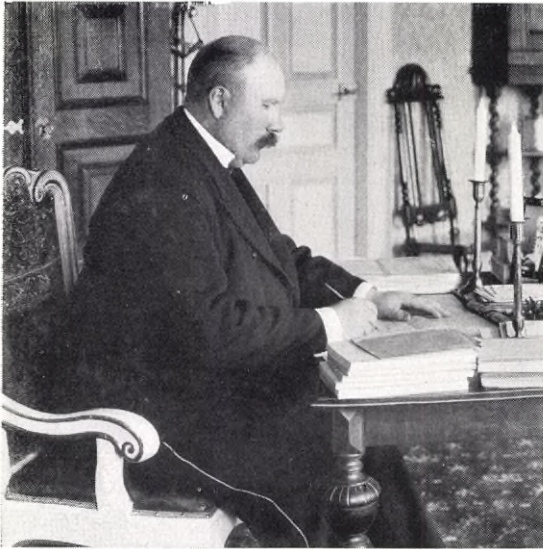

Foto. Hermanson, Gislaved.

Klitch: *Amot Sjöforsparre*

F. J. E. ENESTRÖM †.

Den kände fornforskaren, konduktören vid Halmstad—Nässjö järnväg *F. J. E. Eneström* afled den 23 febr. på Maria sjukhus i Stockholm, där han undergått operation.

Den bortgångne, som var född 1870, ägnade sig bredvid sin järnvägsmanntjänst med betydande framgång åt arkeologiska forskningar och räknades, ehuru autodidakt på området, till vårt lands främsta fornforskare. Eneström som bl. a. varit Artur Hazelius behjälplig vid hopbringandet af Nordiska museets samlingar och från trycket utgifvit uppmärksammade arbeten på hembygdsforskningens område fick som ett erkännande af sin arkeologiska forskning mottaga Vitterhets, historie- och antikvitetsakademiens medalj.

En högtidlig medaljutdelning ägde den 21 febr. rum i missionshuset i Munkerud, Ransåters församling, Vermland, i det att då Patriotiska sällskapets stora medalj i silver överlämnades till syskonen Petter, Britta Lena, Anna Stina och Katarina Persson från torplägenheten Gräsåsen under Norra Råda församling som erkännande af deras långa och trogna arbete i Uddeholms A.-B:s tjänst. Födda på den torva de ännu arrendera af bolaget ha de genom idoghet och skötsamhet gjort en mönstergård af sitt torp. Den ena systern har skött hushållet, den andra ladugårdssysslorna, medan den tredje systern tillsammans med sin bror Petter, utfört en skogsarbetares ofta mödosamma dagsverke. — Medaljutdelningen förättades af bolagets disponent, kabinettskammarherre A. Hjerlenius.

Foto. Holmquist, Jönkerud.

Klitch: *Amot Sjöforsparre*

MEDALJUTDELNING I RANSÅTER.

F. valmästaren *J. G. Blomqvist* i Eskilstuna afled den 19 febr. i den höga åldern af 91 år. Den bortgångnes stora lifsintresse var skarpskytterörelsen, inom hvilken han under sin krafts dagar varit synnerligen verksam och där han äfven under ålderdomen i egenskap af plutonchef kvarstod som aktiv medlem.

Nässjö stadshus inviges den 6 mars. Första spadtaget till grunden togs i februari 1913 och taklagsfest hölls i november 1913. Stadshuset överlämnades fullt färdigt till Donationsbyggnadskommittéen i februari i år. Mealen för husets uppbyggande ha Maria Malmberg och nu E. C. Pettersson, Nässjö, handslaget tegel och rymdens förvaltning samt till med ett tiugatal rebostrådsvänningar jämte teatsal och teater. ritningar af arkitektfir-

Stadshuset är efter man Ewe & Melin uppförd af byggmästarne F. R. Johansson, Nässjö, och C. Nerdgren, Jönköping.

Foto. Jönköping.

Klitch: *Amot Sjöforsparre*

J. G. BLOMQVIST †.

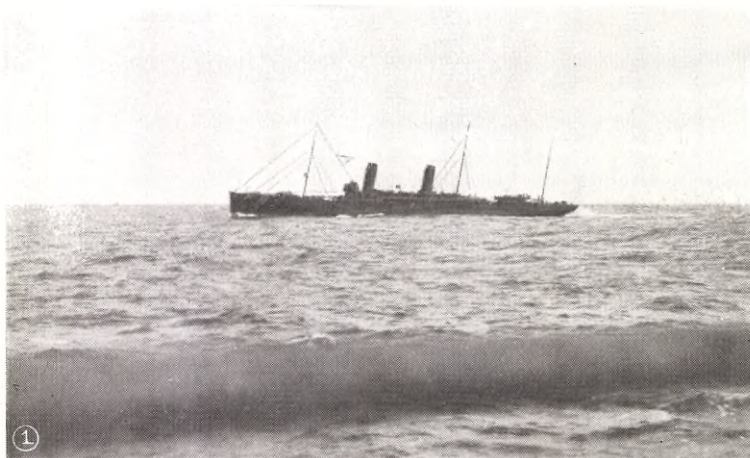

Foto. Beermann, Nässjö

Klitch: *Am. A.-B. Amot Sjöforsparre, Skövde Gbg.*

NÄSSJÖ NYA STADSHUS.

ORO OCH FARA TILL SJÖSS.

①

②

③

NÄR EN ENGELSK HJÄLPKRYSSARE
PRÄJAR EN SVENSK ÅNGARE.

1. Kryssaren utan nationalflagga men med prajningssignalen "M M" (stoppa ögonblickligen). 2. Officer med patrull från kryssaren äntra ångaren. I dagarna tagna ögonblicksbilder nära Narvik.

Representanter för svenska, norska o danska regeringarna sammanträdde d. 20 febr. i Köpenhamn för behandling af frågan om vidtagande af åtgärder för att upprätthålla de tre nordiska ländernas skeppsiart på Nordsjön, hvilken råkat i ett betänkligt ris-läge genom den tyska blockaden af Englands kuster och den därpå föranledda engelska flaggförklädningen. Konferensen ajournerades den 24 februari på en kortare tid för att de delegerade skulle blifva i tillfälle att konferera med sina resp. regeringar.

Sverige representerades vid konferensen af svenske ministern i Köpenhamn, E. Günther, kabinetssekreteraren O. Ewerlöf och kommandören S. Ankarcröna.

Norzes delegerade äro norske ministern i Köpenhamn Hagerup samt kommandörkapten Petersen och Danmarks departementschefen Zahle och kommandör Jöhnke.

④

Ångaren M.M.

3. FLYTANDE MINA.

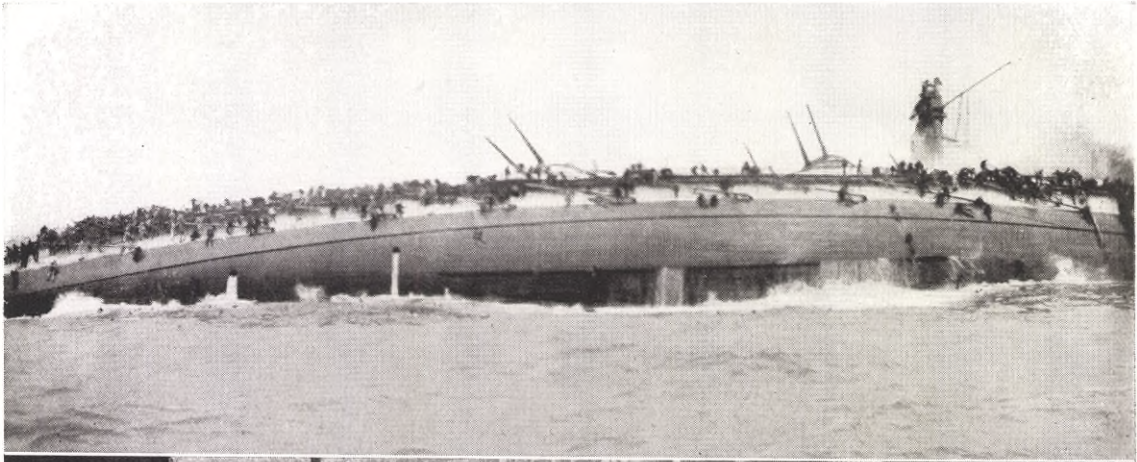
Klische: Bengt Skjerveparre

4. MINAN BESKJUTES.

Klische: Kem. A.-H. Ernst Skjerveparre, Skien-Oslo

SKANDINAVISKA NORDSJÖKONFERENSEN I KÖPENHAMN; Fr. v å bilden kommandörkapten Petersen och minist. r Hagerup (Vorges repr.); departementschefen Zahle (ledare af förhandlingsgarna) och kommandör Jöhnke (Danmarks repr.); envoyén Günther, kabinetssekreteraren Ewerlöf och kommandör Ankarcröna (Sveriges repr.). — Stående: expeditiönschefen Cohn, konferensens sekr.

EN UTMORDENTLIGT MÄRKLIG FOTO, TAGEN NÅR DEN TYSKE SLAGKRYSSAREN "BLÜCHER" BÖRjade SJUNKA EFTER DET SENASTE STORA NORDSÖSLAGET. Kryssaren hade i det längsta försvarat sig mot en ofantlig öfvermakt men blef till sist borrad i sjön — Ogonblicket innan den sjönk togs foten ofvan från en engelsk kryssare. Man ser besätningen krypa eller kasta sig i sjön för att söka räddning. Den större delen gick till botten med fartyget, det sägs under hurrarop för kejsaren och afsjungande af "Die Wacht am Rhein". Att befäl och besättning visat stora prof på tapperhet visar vår andra bild ofvan. En af de räddade tyska officerarne, kapten Erdmann, fördes sårad till militärhospitalet i Edinburgh, där han emellertid i dagarna afstod. Vid begrafningen visades honom full honnör. Kistan, täckt af en tysk flagga, hvilade på en kanonvagn dragen af sex hästar och följdes af officerare och trupper samt föregicks af en musikkår. Vid grafven aflossades öflog salva.

VÄRLDSKRIGET.

Världskrigets *trettionde* vecka har gifvetvis i främsta rummet inriktat den neutrala världens uppmärksamhet på den från den 18 februari proklamerade tyska handelsblockaden af de brittiska och franska farvattnen, men dessutom varit uppfylld af förväntan rörande den vidare utvecklingen af förhållandena på nordligaste delen af den östra krigsskådeplatsen samt af det bombardemang af befästningar vid Dardanellerna, som igångsattes den 19.

Då Tyskland den 4 februari bebådade den nya form för krigföring till sjöss, som det för framtiden ämnade tillgripa, framhölls det, att den komme att gå hardest ut öfver det land, som hade den i förhållande till sin folkmängd största handelsflottan, nämligen Norge. Det första fartyg, som föll offer för det nya stridssättet, var också en norsk ångare "Belridge". Det kan visserligen icke ännu anses vara med full visshet fastslaget, att en torped

vållat dess undergång, men goda sannolikhetsskäl tala därför. Samtidigt kom underrättelse, att ett annat norskt fartyg, fyrmastaren "Semantha", af tysk hand sänkts i närheten af Falklandsöarna, utan att de närmare omständigheterna därvid ännu blifvit bekanta. Amerikanske ångaren "Evelyns" förolyckande synes däremot ha varit beroende på ren olyckshändelse. Den 23 sprängdes ytterligare en norsk ångare, "Regin", i luften i The Downs. Det antages, att äfven denna fartygsförstöring beror på en tysk torped, ehuru ej håller detta kunnat till full evidens styrkas. På dessa undantag när har emellertid den första blockadveckan, så vidt man hittills har sig bekant, gått lyckligt förbi den neutrala sjöfarten. Förlusterna för de krigförandes flottor ha däremot varit större: ett franskt och åtminstone tio engelska fartyg, däribland en trupptransportångare och en hjälpkryssare, hafva sålunda förolyckats. I åtminstone fem fall ha tyska under-

(Forts. å sid. 359.)

EN NYLIGEN TAGEN FOTOGRAFI AF ENGLANDS UTRIKESMINISTER INTIME.

Sir Edward Grey framträder i sitt lands utrikespolitik på ett helt annat plan än något annat lands ledare af dess utrikespolitik. Vid sidan om de andra stormakternas suveräner nämnes sir Edward Grey å Englands vägnar. Om Englands konung är det mera stilla och icke endast därför att tyskarne kanske mindre indraga konungen i ordkriget än de allierade kejsaren; Grey framstår som centralfiguren för hela den allierade politiken, och den makt han i denna stund besitter är säkerligen den väldigaste som ens någonsin någon statsman förfogat öfver. Och förvisso är ansvaret för denna makt större i dessa tider än någonsin. I historiens häder skall sir Edward Greys namn fylla månget blad och ingen

kan skönja hur historiens dom öfver det namnet skall falla. Att han mer än någon har Englands världsmakt för ögonen, det erkännandet kan nog lämnas redan nu.

Vidst. bild:
FÖRENTA STATERNAS AMBASADÖR I BERLIN.
Till de pågående förhandlingarne mellan Amerika och Tyskland angående nordsjöblockaden.

Efter porträtt.

Kliche: Bengt Silfverparra.

Forts. fr. 354.

Carl G. Laurin hade just icke mycket till öfers för de utställda bokbindaralstren i öfrigt, men utbröt: "Lyckligtvis finnes det en bokbindare — också nästan utan undantag använd af landets bokbandskännare — herr G. Hedberg, hvars monter på utställningen hör till hela den svenska afdelningens bästa, och som är af så mycket mera intresse, som man vet, att detta arbete nästan uteslutande är utfördt af honom själf och på beställning samt således ej utgöres af tillfälliga paradstycken för utställningen. Hans linjetryckning lär enligt en dansk auktoritet öfverträffa de danska bokbindarnes, om också naturligtvis i hans stora samling ett eller annat feltryck förekommer. Det är dock huvudsakligen samarbetet med konstnärerna och herr Hedbergs egen artistiska smak, som göra dessa böcker till en glädjande företeelse, ty god konst och godt handtverk äro de två nödvändiga betingelserna för ett godt konsthandtverk".

Sedan dess har den Hedbergska firman gått framåt från erkännande till erkännande. Den har eröfrat första pris både i Italien och Ryssland och räknar kunder utom i grannländerna äfven i Frankrike, England, Ungern och Japan. Sin sista lager vann den vid förra årets stora internationella utställning för grafisk konst och bokhandtverk i Leipzig, där Hedbergs bokband utgjorde det kanske mest tilldragande bland samtliga svenska utställningsföremål. Verkstaden sysselsätter nu icke mindre än 90 arbetare. Sedan år 1906 är Hedberg ordförande i Sveriges Bokbinderi-läkareförening.

Året efter verkstadens öppnande 1887 begynte Hedbergs broder, *Arvid Hedberg*, född den 27 augusti 1872 likaledes i Höja. i denna sin lära i bokbindaryrket. Äfven han förvärfvade sig sin vidare utbildning hos olika parisiska mästare och genomgick äfven Ecole des arts decoratifs. Arvid Hedberg är numera sin broders trogne medhjälpare och har icke litet bidragit till stadgandet af verkstadens höga anseende och dess rangplats inom Sveriges konstslöjd.

Forts. från sid 357.

vattensbåtar med säkerhet konstaterats härvid ha varit verksamma. Det närmaste intrycket är väl, att blockaden hittills haft större moralisk än materiell verkan. Att olyckorna icke blifvit flera, beror naturligtvis till icke ringa grad på den lifliga verksamhet, som från engelsk sida utvecklats till förstörande af de från tysk sida utlagda minorna. Men det kan väl ock antagas, att de neutrala makternas med stor energi framförda protester föranlett den tyska krigsledningen att gentemot dem ålägga sig en viss återhållsamhet.

Hvad särskildt de nordiska länderna beträffar, ha representeranter för deras utrikesledningar sammanträdt till konferens i Köpenhamn för att öfverväga de skyddsåtgärder, som från deras sida kunna tänkas ifrågakomma. Att spörsmålet om gemensam konvoj därvid varit uppe till behandling, är otvifvelaktigt. För anordningar af detta slag fordras emellertid förberedande förhandlingar äfven med de olika krigförande makterna, så att det torde dröja något, innan det blir bekant, huruvida resultat stå att uppnå på denna väg. Ett besök, som

Forts. å sid. 367.

Miss Christabel Pankhurst, en dotter till ledarinnan för de engelska rösträttskvinnornas stridande fraktion och

tid kriget pågår för att sedan, efter hvad de med visshet tro, som fullmyndiga medborgare få rätt att delta i arbetet på rikets återuppbyggande. En del af de engelska suffragetterna hafva som siuksköterskor gått till fronten.

Efter fotografi

Kliché: Bengt Sjöqvist

PRINSESSAN CLEMENTINE AF BELGIEN
BESOKER SÅRADE BELGISKA SOLDATER
PÅ ETT ENGELSKT SJUKHUS.

själf en ifrig suffragett, befinner sig f. n. på en föredragsresa i Amerika, där hon hoppas finna en tacksammare jordman för sina läror, än hvad som f. n. kan påräknas i England, där suffragetterna beslutat nedlägga all verksamhet under den

Efter fotografi

Kliché: Bengt Sjöqvist

MISS CHRISTABEL PANKHURST,
den oförsonliga suffragetten, på föreläsningsturné i Amerika.

Efter fotografi

Kliché: Bengt Sjöqvist

SVENSK GYMNASTIK FÖR DE ENGELSKA REKRYTERNA. London-rekryter under utbildning i Dover. — Dessa gymnastiska öfningar säges af officerarne vara i hög grad egnade att fysiskt stärka och härda de blifvande soldaterna.

SENASTE KRIGSBILDER FRÅN SKILDA HÅLL.

1. RYSKA KEJSARENS JAKTSLOTT SPALA, såsom kvarter för tyska kavallerister.
2. FRANSKT LUFTSKEPP LÄMNAR HANGAREN för att bombardera tyska ställningar.
3. SNÖSLASK I POLEN.
4. AUSTRALIENSISKA TRUPPER I EGYPTEN. Sjukvårdstält.
5. GYLLENE HORNET MED "BRESLAU" OCH "HAMIDIEH". Målet för de ryska sträfvandena.
6. AF RYSSARNE NEDSKJUTET VATTENTORN vid järnvägen till Warschau
7. TYSK OFFICER BELAGD MED HANDBOJOR. Hans franska vaktare säva sig ha varit utsatta för så svåra våldsamerheter att handbojor blefvo nödvändiga. Bojorna äro påtagliga, men inte skålen.
8. TYSK PATRULL I "SNÖSKJORTOR" för att synas minst möjligt.
9. TYSKAR TILLFÅNGATAGNA I TOGO OCH KAMERUN marschera genom Sierra Leone i Brittiska West-Afrika.

EFTER ORIGINALFOTOGRAFIER.

FRÅN CALIFORNIENS SKOGAR.

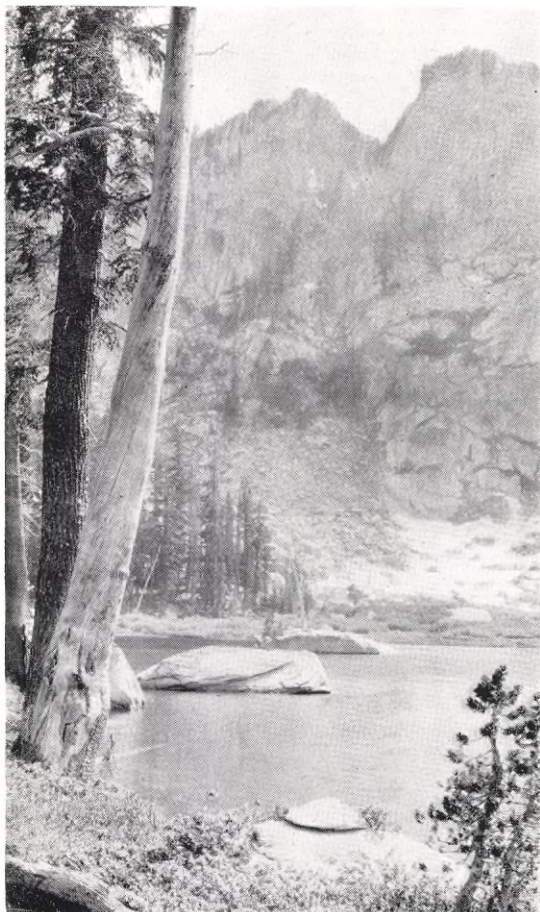
FÖR HVAR 8. DAG FRÅN FORSTMÄSTAREN C. F. RHODIN.

Efter fotografi

NÄR LÄGER FLYTTAS. ÖFVERGÅNG AF "TAMERACK CREEK".

Källa: Bengt Silfversparre

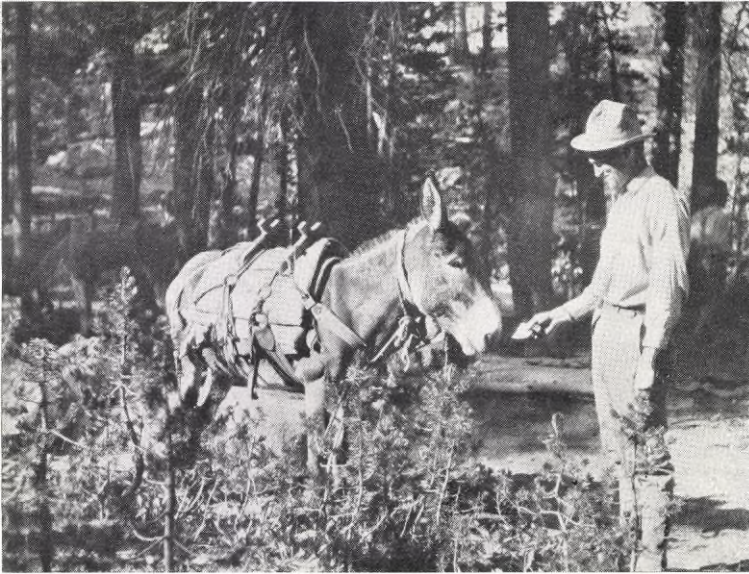
Efter fotografi

FJÄLLSJÖ I SIERRA NEVADAS HÖGLAND. "KAISER PEAK" I BAKGRUNDEN.

Källa: Bengt Silfversparre

Gång, gång, — — bang, "hva nu då, är hon redan 6 igen?!" Kocken Ransom, som en gång studerade medicin vid "Ann Arbor", Michigans berömda universitet, och som slutligen lyckades aflägga examen som — apotekare, förnekar sig aldrig. På slaget låter han reveljen gå på sina kastrullock och från den mjuka granrisbädden och ut ur soisäcken skall man igen, till att ånyo "kryssa" sina 6 mil (eng.), backe upp och backe ned i den underbart storslagna, men ofta snärjiga och snäriga, californiska "red-fir"-skogen. Taxations- och kartläggningsarbetet är sedan några månader tillbaka igångsatt å "the Sierra National forest", och vi befinna oss, fyra "timbercruisers" (skogstaxatorer), i vårt 6:e läger sedan arbetets början i våras.

Californien är icke uteslutande orange- och apelsinlundar omväxlande med vingårdar och en och annan — guldgruva här och där. Stora delar af landet är skogbärande och tillsammans med staten Oregon, äfven vid Stilla Oceanen, utgöra dessa stater i dag kanske Förenta Staternas rikaste skogsland. I norra och mellersta delen af Californien finnas de underbara "red-wood"-skogarne (*Sequoia sempervirens* och *s. gigantea*), bland hvars träd, ofta 100 meter höga och 4 meter i genomskärning vid basen, många började sin tillvaro innan Gustaf Wasa var född och hvilka ännu äro i full växtkraft, lämnande ett utomordentligt vackert, rödbrunt virke, poleradt påminnande om mahogny, och som i användbarhet till byggnadsvirke ej står efter andra barrträdslag af yngre generation. I nordöstra och östra delarne förekomma stora sammanhängande skogar af red-fir, white-fir, sugar pine m. fl. trädslag, hvilka räddats åt staten undan rofgriga virkesspekulanter skogsvårdsfiendtliga exploatering. F. d. president Roosevelt har förtjänsten af dessa skogars afsättande som "national forests", nu utgörande ett reservörråd och en regulator i den inhemska trävarumarknaden i Staterna. Å de flesta skogsparker är kartläggnings- och taxationsarbetet "reconnaissance", som det kallas, fullbordadt och delar af "the Sierra National forest", belägen vid bergskedjan "Kaiser crest" i Sierra Nevadas hög-

Efter fotografi.

Åskåd: Bengt Sjöforsparre

"SIR JOHN", VÄLBEKANT LEDARE BLAND CAMPERS I SIERRA NEVADA.

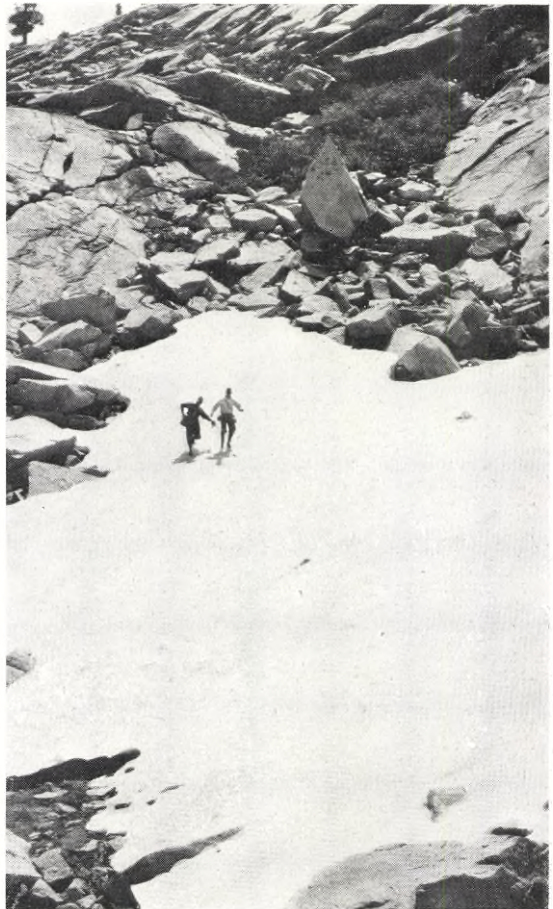
befunno oss nu på vattendelaren mellan "Kings river Canyon" i söder och den rika "Yosemite" dalen i norr. "Chinese Peak", "Red Mountain" och "The 3 sisters", hvilka vi tidigare på sommaren kartlagt och skogstaxerat, syntes helt nära fast de voro dagsresors afstånd från oss; längst i sydost skönjdes "Mount Whitney's" hvita hjässa, näst "Mount Mc Kinley" i Alaska, Förenta Staternas högsta bergstopp.

"Cascada" eller "Big Creek", vid den konstgjorda sjön "Huntington Lake" ligger blott ett par svenska mil från oss åt sydväst, och man urskiljer tydligen de hvita kraftstationsbyggnaderna, hvilka leverera det elektriska ljuset till "Los Angeles" beläget cirka 400 km. därifrån i södra Californien.

Nedstigandet gick ibland fortare än vi själva önskade och sedan bad och lunch undanstökats vid den klara fjälltjärn, påskyndades hemfärden. Jack

land, återstå nu blott. — Öfver dessa stora skogsareor äro "ranger stations" eller vaktbostäder utspridda. De bebos af en s. k. ranger, motsvarande närmast till utbildning och äligganden våra kronjägare och skogvaktare. Dessa, med distrikt i storlek som våra norrlandsrevir, framlefa sitt lif på hästryggen, genomkorsande sin ofta på fasta människoboningar fullkomligt fria bevakningstrakt, inspekterande att "campers" och "trappers" ej lämnat någon lägereld osläckt. Skogseldar förorsakade af dylika äro ofta förekommande och dess bekämpande förorsaka enorma kostnader, för att inte nämna förlusten af den växande skogen.

Men låtom oss nu återgå till vårt läger. Efter väl förrättadt arbete, vi äro 2 i hvarje taxationslag, befinna sig min "compis" och undertecknad på hemväg. För att kontrollera en af våra compasslinier hafva vi i dag varit tvungna att bestiga högsta toppen af "Kaiser Crest": "Kaiser Peak", hvarest en triangelpunkt med bekant läge och elevation finnes anbragt. Efter att hafva passerat trädgränsen, här på cirka 9,000 fot öfver hafvet, funno vi tre små fjällsjöar med underbart klart, grönt vatten alldeles vid foten af "the Kaiser". Fotografien är tagen vid den sista af dessa sjöar och visar den utsikt vi då hade framför oss. Fast augusti ännu ej var till ända fanns här och där ännu snö, och blommor typiska för våren hade först nu här uppe slagit ut i blom. Vattnet var lockande nog för ett bad, men öfverenskommo vi att taga det på hemvägen. Vi hade ännu 1,000 fot kvar till triangelpunkten och efter att hafva deponerat vår burk med gröna oliver, afsedd för lunchsmörgåsen, i det kalla vattnet, knogade vi på igen. Det bar uppför allt brantare och brantare och med undantag för några dvärgartade träd af Juniperus-släktet, hade vi lämnat all vegetation bakom oss. Som vi bestego toppen från norrsidan hade vi att passera flera mindre snöfält, där skaren var fotstjock. Nå, till slut hade vi uppnått toppen: "Kaiser Peak" och konstaterade å den af "U. S. Geological Survey" i cement infällda blyplattan, att vi voro 10,300 fot öfver hafvet. Ett hänförande panorama öppnade sig för våra blickar. Vi

Efter fotografi.

Åskåd: Bengt Sjöforsparre

"THE KAISER" I SIERRA NEVADAS HÖGLAND BESTIGES I AUGUSTI 1914.

FRU HARRIET BOSSEI "ÄFVENTYRET" Å K. DRAMATISKA TEATERN.

hvaraf hon är mäktig. Hr Kåge var en förträfflig förste älskare.

Svenska teatern framförde den 26 febr. ett program, hvars sammansättning var nog så märklig. Först Oscar Wilde's skräckfyllda, bloddrypande "Salome" och efter den Sardou's lätta och lekande komedi "Vi skiljas". Konstellationen gjorde varierande effekt, och tycks i stort sedt ha smakat publiken.

Förpijen fick sitt speciella intresse af Tora Tejes övverraskande goda framställning af titelrollen och hr Klintbergs ypperliga regi. I "Vi skiljas" övverraskade Gustaf Fredrikson med en ungdomlighet som helt enkelt är mirakulös. Han sekunderades väl af hr och fru Brunius.

K. Dramatiska teatern, som under senaste tiden offrat åt den högre dramatiska konsten i en omfattning, som borde komma dess belackare att tystna, har nu med denna tyngre repertoar förenat ett program i den glada genre, som kan försäkra teatern om tillströmning af den stora breda publikfloden. Det är den välbekanta författarfirmen de Caillavet och de Flers, som återigen presterat en lätt salongskomedi, flödande af gallisk esprit, kvick och komisk, men denna gång utan det satiriska inslag, som förut spelat en så viktig roll i deras produktion. "Äfventyret" skildrar den infama situation, i hvilken en ung godtrogen brudgum råkar, som eröfrat sin brud med sin rikedom i brist på andra fördelaktiga egenskaper, och som triumferar öfver sin eröfning, innan den är besegrad. Fem minuter före bröllopet dyker brudens verkliga kärlek upp och — rymmer sin kos med henne från brudgum och brudfölje. Och så följer äfventyr på äfventyr, i hvilka den försmäddade brudgummen svarar för komiken. Och med hr de Wahl i denna roll gick intet af författarnes intentioner till spillo. Fru Bosse var en förtjusande brud och gaf särskildt de erotiska momenten med all den skära betagande omedelbarhet.

FRU TORA TEJE SOM "SALOME" Å SVENSKA TEATERN.

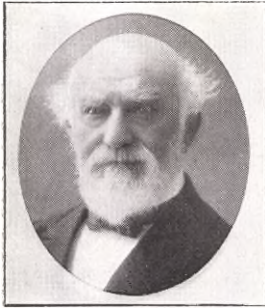
Forts fr. sid 363.
Law, min kamrat, hade nämligen kommit att tänka på, att det var postdag d. v. s. vår "packer", antagen för att flytta lägerutrustningen och förse oss med ny proviant, var i dag att vänta till vårt läger: "Tamerack Creek". Vi hade ej haft underrättelse från yttervärlden på öfver 3 veckor, visste att krig utbrutit i Europa och undertecknad åtminstone var angelägen erfara huruvida Sverige var indraget i konflikten. Vår vän "Teddle" med sina 12 packasnor var därför alltid efterlängtd, lika mycket för den nya proviant och post han medförde som för den friska fläkt af "stora
Forts. d sid. 366.

FRU PAULINE BRUNIUS OCH HR GUSTAF FREDRIKSON I "VI SKILJAS" Å SVENSKA TEATERN. Gustaf Fredrikson har odtagligen för alltid trollat bort de första femtio åren och uppträder numera med enbart de återstående 32.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

V. J. H. FISCHER.
F. d. Boktryckare o. Redaktör.
Göteborg. — 80 år 21 Febr.*

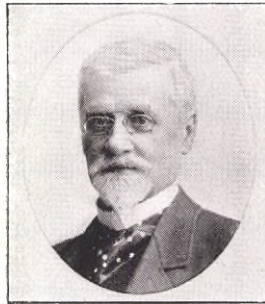
A. POHL.
Grosshandlande. — Stockholm.
70 år 23 Febr.

K. E. RINGHOLM.
Fabrikör. — Stockholm.
50 år 24 Febr.*

E. A. PETERS.
Handlande. — Göteborg.
50 år 1 Mars*

C. WALLIS.
F. d. Professor. — Stockholm.
70 år 9 Mars.*

S. J. BOETHIUS.
Professor. — Upsala.
65 år 6 Mars.*

K. R. E. FRIES.
Nytjänad professor Bergi-
anus.*

A. G. O. SANDBERG.
Författare. — Stockholm.
50 år 3 Mars*

A. J. LILLIECREUTZ.
Frih Godsegare. — Källanda.
60 år 22 Febr.

C. A. HEDQVIST.
Vice Konsul. — Piteå.
50 år 6 Mars.*

N. O. W. W:SON VON GEGER-
FELT. Ingeniör. — Lund.
50 år 28 Febr.*

E. A. F. OLSSON.
Direktör. — Stockholm.
40 år 2 Mars.*

J. NORQUIST.
Handlande — Mariefred.
60 år 9 Febr.*

T. T. K. WENDT.
Stadsfiskal. — Uddevalla.
50 år 20 Febr.

C. C. V. GEMZELL.
Apotekare. — Örebro.
50 år 12 Mars.*

C. A. SVAHN.
Länsveterinär. — Karlsta.
50 år 6 Mars.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

W. HJERTBERG †.
F. d. Bibliotekarie — Göteborg.
F. 26 † 19 Febr.*

J. W. PETERSON †.
Direktör. — Göt. borg.
F. 37. † 20 Febr.*

C. PALM †.
Grosshandlande. — Göteborg.
F. 43. † 15 Febr.*

H. A. BERGKVIST †.
Grosshandl. Dir. — Östersund.
F. 65. † 30 Jan.

VICTOR FISCHER. På sin tid boktryckare i Göteborg. Den första G.-T-logen i Göteborg bildades af honom; har nedlagt ett högst betydande arbete till tjänst för nykterhetsrörelsen, bland hvars främste banbrytare han är att räkna.

KARL EMANUEL RINGHOLM. Sedan 95 deleg. o. sedan 04 ensam inneh. af skrädderifirman G. U. Heurlin & Co. Sedan 20 år ordf. i Sv. skrädd.-mäst centralfören. o. i Stockholms skrädderiidk.-fören. Stadsfullmäktig. Led. af fattigv.-styr pensionsnäm. o. taxeringsnämnd. Styr.-led. i Stockholmsstyrelsen. Fattigvårdsdirektör.

ERNST PETERS. Handl. i Göteborg. V. ordf. i styr. f. Specereri- o. minuthandl. fören. Led. af tax.-nmd.

CURT WALLIS. Med. kand. 68, med. dr. o. docent i patol. anatomi v. Karol. inst 74, e. o. professor 84, professor 09—10. Sekr. i Sv. läkarsällsk. 74—80. Led. af Riksd. A. K. 91—11. Verksam som föreläsare m. m. för nykterhetsrörelsen. Biografi o. helsid.-portr. årg. IV: 41.

SIMON BOETHIUS. Stud.-ex. 69, fil. dr. o. docent i historia 77, lektor v. Upsala lärov 79, e. o. professor 89, Skytteansks professor 01; censor 93—12. Lärare i historia o. statskunskap i hert. af Skåne o. Södermanl. Led. af kyrkomöten sedan 98, sek. i Karl Johansförb. Led. af lärov.-komm. Led. af Riksd. A. K. 91—02, led. af konst.-utsk. Biografi och portr. årg. II: 36.

ROBERT FRIES. F. 76, fil. kand. 98, fil. lic. 01, fil. dr. o. docent i botanik v. Upsala univ. 05. Deltog 01—02 som botaniker i Erl. Nordenskiöld's exp. o. 11—12 i Eric v. Rosens exp. Sedan 13 lektor i biologi o. kemi i Upsala. Vetenskapsf. förf. I dagarna af Vetenskapsakad. vald t. Bergiansk professor.

ALGOT SANDBERG. Stud.-ex. 84, medarbetare i svenska dagspressen fr. 85 t. 03 då han for till Amerika och der under två år egnade sig åt journalistik. Sedan sin återkomst änyo v. dagspressen. Har utgivit ett stort antal romaner. Bland dramatiska arbeten ha en del vunnit betydande popularitet, af erinra om "33,333", "Silkesstrumpan", dramatiser. af "Gösta Berlings saga" m. fl.

Fort. fr. sid. 364.
världen" han förde med sig hit upp i ödemarken. Pratet vid lägerelden efter den sena middagen tog alltid mera fart då "Teddle" låg i ringen och drog sina dräpliga historier från sin cow-boy-tid, då det ännu fanns riktiga "cow-punchers" och dessa ej som nu till största delen engageras af de stora films-kompanierna för inspelande af nervkittlande "dramer" från "vilda västern". "Teddle" var äfven en mästare i packning af sina djur. Det låter enkelt nog att binda fast grejor vid packsadeln på en åsna, men dessa djurs förmåga, att kunna vrida sin börda på sned och därmed förstöra packningen och till och med helt skrapa den af sig mellan träden, är utomordentligt stor. På det första djuret i ett packtag ställes stora fordringar och denna "hederspost" lämnas alltid åt någon gammal "erfaren" åsna med lång praktik i yrket. Å foton ser den ärade läsaren gamle "Sir John" vår "ledare", som genom sin illmarighet och förmåga att välja den framkomligaste vägen var vida bekant bland "campers" i Sierra Nevada. Han behandlades af oss alla med vederbörlig aktning och fick alltid de läckerbitar han värderade mest såsom afätna majskoltvar och "krackers".

Skogsmannens lif är ofta hårdt, men en säregen charm hvilat dock öfver skogslivet, man må nu ligga på skogstaxering i norrlandsskogarne eller "krysa timmer" i "the Sierras" jungfruliga skogar.

"Windy camp", Sierra Nevada, sept. 1914.

ARVID HEDQVIST. Stud.-ex. 86. Intr. derefter v. A.-B. Storfors stora ängsäg i Pitea och är en af cheferna för detta stora industrietablissem. Tysk v. konsul.

WILHELM VON GEGERFELT. Afg.-ex. fr. tekn. skola 88, efter studieresa t. Tyskland o. Amerika teknisk ledare o. verkstadschef v. a.-b. Armaturfabr. Carl Holmberg i Lund sedan dess början 90. Led. af kyrkorådet.

ERNST OLSSON. Sedan 18 år chef för den af fadern grundade firmen Olaus Olssons kolliport a.-b. Styr.-led. i Sv. kolliportfören.

JACOB (JACKE) NORDQUIST. Inneh. af firmen And. Fagerströms eftertr. i Mariefred. Led. af stadsfullmäktige o. drätselkammare v. ordf. i kyrko- o. skolråd, v. ordf. i sparbankens styr. Vice ordf. i styr. o. verkst. dir. i Gripsholm-Mariefreds ängf. a.-b.

CHARLES GEMZELL. Apot.-ex. 89, förestånd. f. apoteket i Motala 97—12, led. af stadsfullm. der.; mångårig ordf. i styr. i Medevi brunn. Styr.-led. i Stockholms hand.-banks aid.-kontor i Örebro.

WALFRID HJERTBERG †. Föreståndare f. Göteborgs folkbibliotek 89—05. På sin tid bosatt i Linköping o. der led. af stadsfullmäktige och drätselkammare.

JAN PETERSON †. Grundade på sin tid a.-b. Petersons wienérångbageri samt spannmålsfirman J. D. Ericson & Co. Jemväl stiftare af Göteborgs elektr. a.-b., samt dess verkst. direktör under 20 år. Styr.-/ed. i Göteborgs Inteckn.-gar. a.-b.

CONSTANTIN PALM †. Inneh. af kolonialvarufirman Constantin Palm i Göteborg. Styr.-led. i Köpmansfören., Gbg's fiskhallar (v. ordf.). Gbg's o. Bohus läns sparbank, Fonden t. förbättr. af skärg- o. kustallmogens ställning, Kassan i nödställda köpm. En af stift. af Handels-bokh pens.-förening.

"NÄR H. B. D. ANKOMMER TILL HÅLAHULT"

Från en älskvärd insändare.

METALLINSAMLING I BERLIN. Liksom förut en "ylleveck" inbragt en otrolig massa yllevaror öfver hela Tyskland i och för krigsbehof, har nu insamling af metallföremål igångsatts öfverallt i riket och redan lämnat storartadt resultat. Vid afhämtningen biträder den tyska skolungdomen. Efter fotografi.

Fort. fr. sid. 359.

de amerikanska, svenska, norska och danska sändebuden den 23 februari aflade hos sir Edward Grey, lär väl stå i sammanhang med de neutrala naturliga önskan, att den brittiska regeringen effektivt måtte förbjuda sitt lands handelsfartyg att föra annan flagg än sitt eget lands och därigenom betaga Tyskland förevändningen att förtära summariskt äfven med fartyg, som föra neutral flagg.

På den tysk-ryska krigsskådeplatsen vid Ostpreussiska gränsen och i norra Polen ha de ryska motgångarna fortsatts. Den 22 kunde tyskarnes stora generalstab officiellt meddela, att förföljandet efter vinterslaget vid Masuriska sjöarna avslutats. Det sammanlagda krigsbytet uppgafs till icke mindre än 100,000 man i fångar, däribland *sju* generaler, samt öfver 300 kanoner. Och en ännu icke tillräckligt öferskådlig mängd materiel af alla slag, däribland maskingevär. Tionde ryska armén under general Siewers kunde i och med detta betraktas som fullständigt tillintetgjord, något som äfven, ehuru indirekt, medgifvits i de ryska rapporterna.

Men icke nog härmed. Två dagar senare kunde det tyska högkvarteret ytterligare förkunna, att den fästningslikt försvarade staden Prasnyj den 23 tagits med storm af Ostpreussiska reservtrupper efter hårdnackade strider. Öfver 10,000 fångar samt 20 kanoner, en större kulspjutepark och en massa utrustningspersedlar föllo i tyskarnas händer.

Som anmärkningsvärdt framhålles, äfven på tysk sida, att ryssarne trots dessa betydande motgångar kunnat gå fram till en offensiv på flera punkter, däri bland till en framstöt från Grodno och till två andra öfver floden Bobr. Detta tyder på, att deras återstående härmassor dock åter lyckats koncentrera sig. Det kan emellertid knappast betvivlas, att tyskarna nu kommit i ett synnerligen gynnsamt strategiskt läge med hänsyn till möjligheterna för en framryckning från Ostpreussen söderut, hvilken måste tvinga den ryska hufvudarmén till ett återtag från Warschau och i längden väl äfven från Västgalizien, där de ryska trupperna annars fortfarande lyckats häfda sina positioner anmärkningsvärdt väl.

Väl närmast under intryck af framgångarne i öster har i Tyskland redan inleddes en prässdiskussion angående de blivande fredsvillkoren. Det officiella regeringsorganet "Norddeutsche Allgemeine Zei-

tung" har visserligen afrådt att för närvarande upptaga en sådan diskussion, men samtidigt meddelat, att opinionen inom det tyska folket liksom under Bismarcks tid 1871 skall få öfva sitt inflytande på förhandlingarne och att sådan hänsyn skall tagas till den redan nu framträdande opinionen, att icke blott gränsen mot Frankrike skall bli mera tryggad än hittills, utan äfven gränserna mot England och Ryssland. Det är icke så alldeles lätt att bilda sig en föreställning om hvad härmed åsyftas. Gränsen mellan Tyskland och England har ju hittills icke ansetts kunna gå annorstädes än där den går. Skulle man möjligen ur det dunkla uttrycket få utläsa en antydning om att tyskt anspråk på Belgiens ställande under tyska rikets kontroll i en eller annan form? En fråga af världs betydelse skulle därmed ha ställts på dagordningen, som gör det tydligt, att kr get ej kan avslutas utan en fredskongress efter mönster från den Westfaliska 1648 eller Wien-kongressen 1815.

I Bukowina ha de österrikiska framgångarne fortsatts, medan det icke är lätt att få något klart facit af striderna på den österrikiska-ryska krigsskådeplatsen i det hela. Några vinster torde ryssarne i allt fall icke håller här ha att anteckna.

På franska krigsskådeplatsen är i hufvudsak allt oförändradt.

Märkligare äro meddelandena om att de mått och steg vidtagits för en forcering af Dardanellerna man från ententemakternas sida så länge väntat på. Den första engelska framställningen innehöll att en brittisk flotta af slagskepp och kryssare med jagare, understödd af en stark fransk eskader, den 19 februari på morgonen begynt anfalla fortet vid mynningen af Dardanellerna. Forten vid Kum-Kale och likaledes de vid Kap Hellas bombarderades på långt håll. Elden gjorde ansenlig verkan på två fort och två andra blefvo ofta träffade. Forten, hvilkas kanoner icke ha någon lång skottvidd, kunde icke besvara elden. På eftermiddagen fingo en del af krigsfartygen order att beskjuta fortet på närmare håll. Forten på europeiska sidan blefvo synbarligen tystade, medan ett fort på den asiatiska sidan ännu fortsatte elden, när striden afbröts på grund af det inbrytande mörkret. Intet af de allierades fartyg träffades. Striden återupptogs den 20 på morgonen efter flygrekognoseringar, men måste

afbrytas på grund af osiktbart väder i förening med stark sydvästlig storm. Först den 25 februari på morgonen återupptogs bombardemanget, hvarom från London officiellt meddelas, att samtliga fort vid inloppet till sundet numera försatts ur stridbart skick. Från Paris meddelas ytterligare, att oskadliggörandet af minorna i sundet pågår under betäckning af en engelsk-fransk pansarkryssarskadader.

Betydelsen af en forcering af Dardanellerna kan knappast överskattas. Den skulle öppna vägen för en eröfring af den turkiska hufvudstaden och en delning af det turkiska arvet, hvilken ej kunde undgå att föra Balkanstaterna definitivt öfver på ententemakternas sida. Visserligen lär Tysklands besegrande ej håller

SEGREN VID MASURISKA SJÖ-
ARNA INFAN-
TERIGENERALEN
OTTO VON BELOW
MED SIN STAB.

stantinopel, behöver icke sägas. Det komme att innebära en förflyttning af hela det ryska väldets tyngdpunkt söderut, hvilken vore ägnad att väsentligt minska de vid de nordiska ländernas gränser befintliga spänningsförhållandena.

INNEHÅLL:

Bokbindare Gustaf Hedberg (biografi och helsidesporträtt - Världskriget. — Bilder till den svenska och utländska dagskrönikan. — Veckans porträttagalleri. — Från Californiens skogar af C. F. Rhodin

KONUNGEN AF BAYERN HOS SINA SOLDATER VID VÄSTFRONTEN.

på denna väg låta sig genomföras, men möjligheterna för en alla parter något så när tillfredsställande fredsuppgörelse torde därigenom väsentligt förökas. De taga därför kanske ej miste, som tala om en rysk invasionshårs sammandragande i Odessa och sätta general Paus resa till Sofia och Bukarest i samband med förestående viktiga militära företag i denna del af värden.

Hvilken lättnad vårt land skulle känna, därest Ryssland vunne det så länge åtrådta trygga året-omtillträdet till hafvet öfver Kon-

GENERAL VON WERNITZ, en af arméledarna vid Ostfronten. Observera den lille husaren, en 14-årig frivillig, som synnerligen utmärkt sig i de senaste striderna.

Eftertryck af text eller illustrationer i IVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga påföljd.